

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 Lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

Dorințe legitime.

Din privilegiul adunării congregației comitatense din urmă la Deva, la care, precum am arătat, s'au prezentat 22 membri și au dus frumoasă luptă pentru apărarea oropsitului popor și pentru drepturi naționale ideale, — am auzit pe cei mai mulți membri exprimându-și viu nemulțumirea, că grupul nostru românesc nu este organizat.

„Că iacă — zicea un însuflețit membru, — și așa neorganizați, venim câte un mănunchiu bunicel, pe când o știm cu toții, că cei mai mulți numai pentru aceea nu vin, fiindcă știucă n'aveam o organizare, o conducere, care să aranjeze nițel prezentarea noastră ca reprezentanți adevărați ai poporului român din comitat, în congregație!

Și iacă și așa neorganizați, ducem luptă onorabilă, frumoasă, pentru binele poporului și bunurile lui ideale, că oameni avem, și oamenii buni ne tot sporesc, dar cât de frumos ar putea fi dusă acea luptă, dacă am avea o conducere la înălțime, care să aranjeze nițel lucrul, interesându-se de cu bună vreme de obiectele ce vin în desbatere, și împărțind dinainte rolurile între membri, ca cei mai buni să vie cu chestiile studiate și să le apere cu toată frumusețea și cu tot aparatul posibil, până în amănuntele lor!

„Inchipuiți-vă de cât folos ne-ar fi asta! Întâi și 'ntâi — ne spunea însuflețitul frate — membri ar veni de 2—3 ori atâta câți azi, (doar' avem peste 100 de inși), căci ar avea atracție naturală și interes viu pentru congregații! A doua, poporul nostru, cetind prin foi despre lupta „domnilor lui“ în adunare, ar fi mai mulțumit cu ei, ar simți mai multă alinare sufletească, văzând că zău apărători are în fiii sei cărturari, cari fac tot ce le e în putință pentru el!

„Ba conducerea clubului comitatens ar putea arangia prin cercurile electorale, în ajunul congregațiilor, adunări de alegători și de popor, în cari membrii congregaționali să facă cunoscut poporului că ce obiecte mai însemnate, cutari și cutari, sunt supuse desbaterii congregației ce vine, și să iee direct îndrumare, mandat, dela alegători și popor, că ce ținută să observe ei în congregație față de aceste obiecte, în numele poporului!

Așa apoi fiecare membru s'ar înfățișa în congregație încercat cu mai multă autoritate și cuvântul seu ar cădea mai greu în

cumpănă. — Azi așa, mâne așa, ai produce o frumoasă însuflețire în popor, o frumoasă școală pentru viața constituțională.

„Și din însuflețirea asta a lui pentru apărătorii sei, ar isvorî alipirea lui tot mai mare în jurul cărturarilor sei, la toate privilegiile de manifestare a vieții publice, la alegerile în comune, în comitat, în parlament. Și cu timpul am ajunge a ne vedea poporul având o școală mai deplină decât azi, și mult mai alipit de noi de cum e azi!

Redăm aici ideile însuflețitului nostru frate, membru congregațional, identificându-ne întru toate cu ideile lui și făcând apel la fruntașii noștri din comitat, să reie în mână chestia organizării grabnice a clubului comitatens!

Procesul II. al „Libertății“

Di Iuliu V. Ioanovici, redactorul nostru responsabil, a înaintat prin dl. Vlad excepții în contra punerii dsale sub acuză pentru articolul »Sus inimile« din Nr. 19 al »Libertății« din a. c.

Excepțiile s'au pertractat în 21 Octombrie înaintea tribunalului din Cluj, ca senat de acuză, cu rezultatul obicinuit: excepțiile acusatului au fost respinse și acusa procurorului pentru agitație la ură contra Ungurilor și preamărire, susținută.

Zilele astea dl Ioanovici a și primit decisul tribunalului, dimpreună cu citația la pertractarea finală înaintea curții cu jurați din Cluj, care va avea loc la 11 Novembre a. c.

Notarii.

— Cele mai noue cereri ale lor. —

Poate pentru faptul, că toată lumea strigă asupra notarilor, — d'aceea s'au pus și ei acum pe lucru: strigă și ei în gura mare, că se încovoie de lucrul cel mult, pier de foame cu salariul cel mic ce-l au, și nu mai au venitele din care se poată trăi cinstit. Notarii poate cred în spusele lor, dar noi știm, că după felul în care azi lucră, cei mai mulți notari — onoare excepțiilor — n'ar avea cuvânt să se plângă de lipsa venitelor!...

Lipsurile lor cele multe i-au împins să țină săptămânile trecute un congres, în care au desbătut asupra sorții lor și asupra ușurării lor și îmbunătățirilor sorții ce își reclamă.

Iar fiind interesele țeranilor noștri atât de mult legate de soartea și mișcarea notarilor, — ca să nu ajungă pe sătenii noștri vre-o surprindere prin impunerea vre-unui conclud în reprezentațiile comunale, — înșir aici pretensiunile notarilor, formulate în ultimul lor congres.

Ei cer:

1. În vitor statul să-și încaseseze dările sale prin slujbașii sei și așa să le iee de pe umerii notarilor.

2. Salariul cel mai mic al unui notar să fie de 1600 cor. și quinzenale de câte 200 cor. Plata aceasta să o ridice dela oficiile reg. de dare — la fiecare zi întâiu a luni.

3. Notarul să fie șeful administrativ al satului!

4. Statul să dea și să plătească ajutorii (adjuncții) de notari.

5. Notarii să-și primească pensia dela stat — ca și învățătorii confesionali și de stat.

6. Să se alcătuiască un regulament de serviciu și să se normeze responsabilitatea notarilor.

7. Să se ușureze câștigarea și vinderea de averi comunale.

Acestea sunt punctele de competenție din cererile notarilor. Dintre acestea noi ne oprim de data asta — la 2 puncte, și anume: la cererea de sub pct 3, că notarul să fie șeful (capul) administrativ al comunei, și la pct 7, pretensiunea de-a ușura vinderea și cumpărarea averilor comunale.

Să știe că azi, după lege, capul satului e judele comunal (primarul), și așa însă notarii streini și cei fără durere de satele date lor în administrație, comandă cum vreau! — dar' apoi când ei vor fi capii puși de lege, — atunci va fi rău de satele noastre! De-aceea cererea asta a notarilor o aflăm adânc tăietoare în interesele noastre și d'aceea o desaprobam cu tărie.

Comunele, unde s'ar cere și votul lor în cauză, să se împotrivească din răspuțeri!

Înlesnirea cumpărării și a vânzării de averi comunale, o aflăm de-asemena ca o cerere primejdioasă, căci avem pilde vii, care ne spun, că unii dintre notari leagă și îndeasă fel de fel de interese private și de speculă. Ce va fi, când cererea asta a lor — va deveni obligătoare? Averile comunale vor fi ajunse pe o treaptă, care stă foarte aproape de economia — „mere-pere“.

Și acum de încheiere: cinstim și prețuim munca notarilor cinstiți și ne doare, că sunt prea încărcăți cu muncă, — dar' din drepturile comunelor și în paguba lor, să nu se atingă! În direcția asta nu vom lucra și nu-i vom sprigini nici-când!

Pârgarul satului.

Chestia nouilor episcopii.

— Dela congres. —

Referentul Partenie Cosma, însărcinat cu studiarea cauzei înființării nouilor episcopii, decretate de congresul din 1900, arată planul după care ar fi a se înființa cele 3 episcopii noi.

Conform configurației teritoriale a mitropoliei și necesităților religioase și naționale, ca centre ale nouilor episcopii ar fi: Clujul, Timișoara și Oradea-mare.

Raportorul arată hotarele fiecărei din nouile episcopii și arată, că din cari protopopiate ar fi a-se constitui, și statorește aproximativ suma chel-

tuelilor de lipsă pentru susținerea lor.

Episcopia Clujului ar consta din 13 protopopiate cu 323 comune bisericesti, adică din 1/3 a teritorului bisericesc arhidiececesan. Pentru susținerea acestei episcopii se recer 34.000 cor. Față cu această sumă de susținere, se arată ca venite, parte din dotațiunea episcopescă dela stat, parte din taxe și alte venite, suma de 42.000 cor. Sucreșcința clerului ar fi să se scoată din seminariul arhidiececesan.

Ear încât înființarea nouilor episcopii ar provoca ceva schimbare în statutul organic, aceasta s'ar lăsa în competența factorilor chemați.

Teritoriul episcopiei Orăștiei-mari ar fi tot cel de azi. Spesele de susținere ar fi peste 30.000 cor.

Episcopia Timișorii s'ar constitui din protopopiatul Timișorii, Buziaș, Banat-Lipova, luată dela diecesa Aradului, Ciacova, luat de cea a Caransebeșului și alte protopopiate. Spesele de susținere s'ar scoate din ajutorul de stat, taxe, venite și din interesele fondului Șaguna pentru înființarea celor două nouă eparchii.

Budgetele pentru nouile episcopii se proiectează cu câte 40.000 cor., iar împărțirea fondurilor pentru nouile episcopii s'ar face la înființarea lor.

Raportorul arată că proiectul pentru înființarea episcopiei dela Oradea cere numai aflarea mijloacelor, iar încât pentru episcopia Timișorii, au să se pronunțe sinoadele eparchiale pe care le privește (Arad și Caransebeș).

Comisia organizatoare face propunerea, ca Consistorul mitropolitan să continue cu căutarea mijloacelor și executarea înființării nouilor eparchii, și totodată să pună un termen și să autorizeze corul episcopesc, ca să se formeze la guvern, dacă n'ar întimpina greutatea la înființarea nouilor episcopii, și atunci când va fi momentul potrivit să se facă pașii de lipsă la guvern, ear nu mai curând!

Episcopul Ioan Ig. Popp, având în vedere, că o eparchie trebuie să aibă cel puțin 250.000 de suflete: considerând, că lăsamântul Șaguna dispune numai pentru 2 episcopii și nu trei, propune, ca Consist. mitrop. să vină cu un plan corect în privința arondării nouilor episcopii, iar fondul lui Șaguna să se împartă numai între cele două episcopii.

Deputatul M. Velici încă constată necesitatea înființării nouilor episcopii, dar față de această necesitate susține, că sunt trebuințe cu mult mai arzătoare, de aceea spriginește propunerea comisiei, — care s'a și primit.

Prețul păcii.

M. Sa s'a învoit a face pe temeiul programului militar a comisiei de 9 a dietei, unele concesiuni privitoare la armată în Ungaria, și anume:

1. Să pună pe insigniile armatei (pe steaguri, etc.) și semnele Ungariei, coroana alătura de pajură, ceva panțici tricolore, etc.; 2. La judecătorii militare să meargă o parte a pertractării ungurește. 3. Afacerile de serviț, să se reguleze pentru Ungaria de ministrul de honvezi (nu de cel de războiu din Viena). 4. În școalele militare din Ungaria, anumite obiecte să se predee ungurește, asemenea și examenul, așa ca oficerii ce ies din ele să știe și ungurește bine. 5. Toate comăndele militare din Ungaria, să scrie cătră oficiile țării în limba ungurească, când au lucru cu ele. 6. Reducerea timpului de serviciu, după puțință la 2 ani. 7. Dreptul asupra limbei de comandă și de serviciu, rămâne ca și până aci, al Maestății Sale, dar ministeriul are responsabilitate și pentru escierarea acestui drept și să susține și dreptul de influință al dietei în cauză.

Cronică Literară

Editură și Librărie.

Duminea trecută s'a ținut în Budapesta congresul librarilor maghiari, cu care ocaziune s'au dat frumoase serbări din prilejiu iubileului de 25 ani dela înființarea „asociațiunii librarilor maghiari“. Activitatea acestei asociațiuni e marcată prin următorul program: a) să apere interesele librarilor în fața autorităților; b) să niveleze concurența și să aplaneze daraverile dintre librari și c) să desvoalte negoțul cu cărți și apoi să formeze și întrețină legătura între publicul mare și între librari.

Azi când la Unguri negoțul cu cărți și răspândirea literaturii și a științei scrise se face pe o scară destul de estinsă — asociațiunea librarilor își poate ascrie multe succese și mari merite.

Luând notă de acestea — involuntar ne cuprinde un sentiment de durere și ni-să imbiie un întreg plan de lucrare, gândindu-ne la starea negoțului cu cărți — la noi Români.

Cum se face la noi azi negoțul cu cărți — e o miserie completă. De editori români abia putem vorbi. Librăriile noastre, — se nu fie cu supărare, dacă spunem, — sunt atât de rău întocmite și atât de sărăcește asortate — încât e aproape imposibil să poți satisface trebuinței de cărți — prompt și complet prin o singură librărie. În librăria, în care aflăm „Firele de tort“, ale lui Coșbuc, nu aflăm Poesiile lui St. O. Iosif. Unde aflăm Prosa lui Odobescu, nu găsim teatrele lui Alexandri. Și așa mai departe. Știu din praxă, că la arangieri de biblioteci cu deosebire, trebuie o așteptare de 3—4 luni și 5—6 rugări până se poate ajunge — prin librăriile noastre, la 50—60 volume de scrieri alese.

Miseria aceasta apoi formează izvorul cel mare al indiferenței față de cărțile românești și în urmare pedeca răspândirii gustului de cetit.

Ca răul să fie complet — editura cărților românești e pe o treaptă atât de primitivă, încât roșim vorbind la tema aceasta. Nici o inițiativă, nici un sistem, și nici o străduință d'a provedea piața cu cărți alese, la timp și eftine. Ici colea vezi încercări — întemeiate pe însuflețire și pe „apeluri la naționalismul publicului român“. Aceste încercări însă se înfundă la primele broșuri — „din lipsa de sprijin“.

Să se creadă însă că, și lipsa acesteia de sprijin își are motivele sale. Intre aceste principale sunt: lipsa spiritului de afaceri la cei mai mulți editori, și apoi lipsa materialului bănesc. Căci o editură bună nu o pot face învățății seraci — ci o fac negustorii cu bani, înzestrați cu cunoștințele și bunul simț trebuincios.

Dacă nu avem singuratici potrivți — ce ne împedecă să asociem capitale și să formăm un institut de editură împreună cu o librărie întrunită după toate cerințele timpului, în care trăim?

Avântul literaturii și a științelor scrise în românește ar fi în plină putere, când am avea un institut de editură, ce ar ști să onoreze și să

Indemne pe autori; ear librăria ar ști să pună în vânzare cărțile prin agenți călători, prin introducerea sistemului de plată în rate, prin formarea de grupe potrivite din cărțile mai cu trecere, etc.

Am marcat acestea — ca să oferim material de discuție celor chemați ai noștri. Și nădăduim că lumea noastră românească se va pune pe lucru și în direcția aceasta — ca în curând să putem și noi să ne gândim că peste 25 ani să srbăm iubileul primei asociații a editorilor și librărilor români!

V. C. Osvadd.

8 coroane pe de-asupra...

Mai zilele trecute mi-să tânguia un econom frunțos din comuna Bărsău, că împins de milă față de de-a-proapele a stat cavent pentru un alt om, mai scâpătat o leacă, pentru-ca apoi acesta să ridice un împrumut de două sute coroane dela o bancă ungurească din Deva. Oropsitului i-s'a votat împrumutul și l'a și ridicat la mână, dar acum în timpul din urmă nu a putut regula la vreme împrumutul.

Urmarea a fost că l'au dat în judecată și chiar zilele trecute le-a sosit decisis tribunalului din Deva, prin care a fost licidat băncii 16 cor. și nește fileri, ca spese procesuale. Caventul, de care vorbesc, om cu stare frumoasă, s'a dus să reguleze, dar' zice că n'au vrut să primească dela el nici interese, nici capital și nici chiar spesele, cu toate-că cambiul era iscălit în regulă. Ci i-au spus domnii că mai trebuie 8 coroane, „spese pentru purtarea procesului“, cari ar trebui date de-a dreptul avocatului băncii, lui Dr. Farkas Béla, știți, mă rog, procatărul hăl vestit în cadere la Dobra. Adecă nu-i de-ajuns aceea ce lege a le dă, ci cu sila să mai plătească bieții creștini câte opt cor. pentru „procatărul“...

Frumos... Am scris aci faptul pentru Români buni și blânzi cari ușor se lasă ademeniți de unii și alții, luând împrumuturi dela bănci străine, pentru cari apoi ca oia blândă sunt tunși și mulși și le plătesc altfel, nu cum ar fi plătit de ar fi luat împrumut dela vr-o bancă românească.

I. V. I.

Dela oraș.

Un oraș fără stăpân.

Cu multă părere de rău auzim prea des și cu tot mai multă apăsare pe cuvânt, spunându-se, că orașul nostru Orăștie, e un oraș fără stăpân! Înțelege: un oraș, care n'are fericirea de-a avea în fruntea sa un bărbat greu, autoritativ, care cū mână tare, dar plină cu dreptate, și cu tact, se conducă treburile orașului așa, ca cetățenii să fie deplin mulțumiți, iar funcționarii orașenești se simtă și ei că au un șef, de-a cărui ochiu a toate vazător, a toate controlător, se aibă respect, ba răcori chiar! Măcar-că la un oraș ca al nostru, în cari trăesc trei naționalități egal îndreptățite și unde mereu e lipsă se ții dreaptă cum-păna dreptății, un atare șef al administrației ar fi neapărat necesar!

În ședința din urmă a comunității orașului s'a văzut și simțit de nou și prea trist lucrul acesta în următoarele:

Membrul comunității I. Moța, a făcut interpelare, că ce s'a ales de cercetarea disciplinară pornită de comunitate contra controlorului orașene Incze, și de ce dl primar nu mai raportează nimic comunității în cauză? Să ordonase de comunitate cercetare disciplinară pentru două delict: neglijență mare în oficiu, și plecare în concediu fără voia primarului ori a comunității! Când comunitatea a ordonat cercetarea a hotărât și aceea, că se-i aducă raport la proxima ședință. În proxima ședință ni-s'a spus de dl primar, că cercetarea încă nu-i gata, dar' pe cealaltă va fi, și se va aduce raportul. (Cunoscuta politică de-a promite ori-ce, și a astupa gurile oamenilor prin făgăduințe, până se urăsc ori uită de toată treaba). Au trecut nu una, ci și 6 ședințe și raport n'a mai urmat!

Ce va se zică asta? Aceea, că dl primar face ce vrea, și când vrea își bate curat joc de hotărârile comunității!

La interpelarea în cauză a preotului Moța, a răspuns, că cercetarea se ține de competența d-sale, a raportat la vicișpan și altora nu mai datorește raport! Ca de facere de bine a spus, că cercetarea s'a terminat, lucrurile n'au fost așa negre cum se descrieseră, și funcționarul n'a fost pedepsit cu nimic! (De ce? pentru-că e un funcționar ungar și prin „indulgență“ sa dl primar știe că se direge în sus!..)

Dar' noi constatăm azi, că dl primar n'are drept când zice, că are se dea seamă numai vicișpanului! Deci răspunsul d-sale în comunitate a fost întemeiat sau pe neștiință, sau — mai curând — pe reacredință!

Tot preotul Moța a interpelat, cum se face că dl Silviu Cristea, ingineur tehnic de aici, băgându-și o rugare se capete un pasaport pentru străinătate, i-a venit pasaportul cu Kristea, și trimițând prin mama dsale, dna Cristea, o rugare să i-să rectifice pasaportul, dl primar nici nu i-a luat rugarea, ci i-a zis brusc: „Scrie numai Kristea, că tot atâtea e!“ Iar un scriitor dela care se știe că a venit greșala la luarea naționalului, la întrebarea dnei Cristea, i-a răspuns: „Du-te la Pesta și caută greșala!“ — Ce purtare e asta din partea funcționarilor orașului cu publicul?

Dl primar a încurcat-o, că șa, că pe dincoala, că n'a fost dur cu dna Cristea și că o va chema și va cere rectificarea pasaportului, iar pe funcționarul care a vorbit așa, îl va trage la răspundere!

Azi sunt două săptămâni de-atunci și n'a făcut nici una, nici alta, din acestea! Tot făgăduiește, și nu face! Curată politică turcească.

Aceeași ușurătate în afaceri s'a observat la obiectele supuse debaterii. La locul prim era pus: bugetul pe 1904. Și e decis al reprezentanței, că socotelile pe anul precedent să fie deja pertractate când se aduce bugetul pe cel viitor, ca se aibă comunitatea o basă de socoteală. Aș! Acela e

conclus, dar de aceea ești funcționar, să nu-l respectezi! — Comunitatea a respins pertractarea bugetului, cerând întâi socotelile pe 1902, care nici în Octobrie 1903, nu erau încheiate! Deși legea prescrie că au să fie gata până la finea lui Martie!

Tot atâtea dovezi, și zeci de altele s'ar putea aduce, despre aceea, că de fapt administrației orașului nostru îi lipsește ceva, și anume chiar primul funcționar care se fie sufletul ei și diriguitorul zelos, conștientos și agil în toate!

Las'o încurcată.

„Csak egy szép lány“...

Dl Dr. V. Saftu, preot în Brașov, nu dă nici o desmințire la scrisoarea publicată de „Libertatea“ (Nr. 40) despre producția dsale cu „Csak egy szép lány van e világon“... — ci își cere atestat de bună purtare dela învățătorii din Brașov, care fi sunt supuși, și publică atestatul subordinaților sei în „Gazeta“, drept spălare.

Domnii învățători spun, că în corespondența din „Libertatea“, dl „Un participant“ încearcă a presenta lumii ca slab Român, pe „vrednicul nostru inspector școlar“, pe dl Dr. V. Saftu... din simplul (?) motiv, că la o petrecere de caracter strict familiar a Reuniunii de gimnastică și cântări din Brașov, a cântat și nemțește și ungurește. Și apoi urmează:

„Față de veninoasa încercare a d-lui „Un participant“, care cu toată temeritatea caracteristică sufletelor negre lovește vrăsmășește în zelosul frunțos al învățământului nostru primar — corpurile învățătoarești de la școlile primare centrale rom. de băieți și fetițe din Brașov, întrunite în conferință, declară următoarele:

1) În ținuta demnului nostru inspector școlar, Dr. V. Saftu, paroch la biserica sf. Nicolae din Brașov, nici cu ocaziunea petrecerilor „Reuniunii de gimnastică și cântări“ și nici cu altă ocaziune, n'am aflat nimic antiromănesc, sau derogător demnității statului preotesc.

2) În schimb am aflat la mult stimatul nostru inspector școlar, Dr. V. Saftu, tot-deauna cea mai caldă și mai însuflețită inimă românească pentru biserica și școala noas-

tră și pentru toate instituțiile neamului nostru, în serviciul cărora și-a pus cu tot devotamentul rarale și de toți admiratele lui calități, dezvoltând pentru binele obștesc o nelătecută și rodnică muncă, care i-a asigurat cele mai frumoase și mai bine meritate simpatii nu numai din partea Brașovenilor, ci și a celor afară de Brașov.

3) Pentru purcederea nesocotită a d-lui „Un participant“ n'avem alt cuvânt, decât cea mai energică și hotărâtă desaprobară.

„Din conferința învățătorilor români gr-or. de la școlile centrale din Brașov, ținută la 8 Octombrie șt. v. 1903“.

Subscriși învățătorii.

Ei bine, dar aceasta e o deplasare a discuției. În corespondența a fost vorba despre o scenă uitată de sine, în local public, și dl Dr. Saftu își publică atestatul de bun inspector școlar și câte-va aprecieri subiective a subordinaților sei.

„Gazeta“ însăși vede în ce situație penibilă o aduc dnii învățători prin această declarație, căci spune din capul locului, că e „cu insistență“ rugată să o publice, (și numai de aceea o publică.) Incolo adaugă că o redă, ca „o enunțare a părerii persoanelor onorabile de care e subsemnată“, (înțelege: dar nu și a mea părere!). Mai apoi declară de absurdă imputarea că de ce n'a dat ea în vileag scena aceasta întâmplată după miezul nopții, dar adaugă, că din faptul că nu a ținut-o ea în publicitate, nu e permis cuiva a conchide „că prin tăcerea noastră am fi aprobat ceva ce poate n'ar fi fost de aprobat!“

Am înțeles. Cu alte cuvinte „Gazeta“ desaproabă și ea scena plusquamlegeră când dl Dr. Saftu, ca preot, vedu, după miezul nopții, s'a dat în local public la cântări despre „csak egy szép lány“... scenă în care atestatul dlor învățători nu vede nimic antiromănesc și mai ales „nimic derogător pentru demnitățile statului preotesc“... „Gazeta“ își manifestă desaprobară tocmai ca comentariu la acel atestat.

Noi am așteptat un răspuns, o rectificare în merit, o desmințire, de e posibilă. Regretăm destul că, precum se vede, nu se poate da.

Atunci să nu mai umblăm nici cu deplasări a discuției, ci să lăsăm încurcată, așa cum a fost!

FOIȚA

?

Cu pērul sburlit,
Cu capul vlvoi,
Cu fața pālītă,
Cu ochii sticloși și eșiți din orbite,
Răcnind, ca un leu strîmțorāt
Și rānit de sāgeți,
Cānd își simte perirea —
Iși incunjură, orb de durere,
De zece ori casa, de-o sută de ori,
Ca turbat să isbește de mese,
De scaune, de toate ce-i cad înainte;
S'aruncă nebun la pāmēt,
Sē prinde cu dinții
De stavila patului
Și plānge și geme și trigă și sbeară
Și țipă și urlă — de-o oră întregă deja,
Ca scoșii din minte,
Ca eșiții din fire!...

Dar de-odată s'oprește
În mijlocul casei —
Răcnește de două-ori lung, ca o fiară sēlbatică
Și isbește cu pumnul în masă
Cu-atāta putere
De-i sāngeră pumnul!
Il duse la gură și urlă nebun,
Hohotind de durere,
Și de-odată sē prinde de pēr
Cu ambele māni, și smulge
Isbindu-și în ambele tēmples cu pumnii

Și s'aruncă apoi svērcolindu-sē 'n pat
Și sē'nfundă 'ntre perini
Și nu-i mai auzi
Decāt gemetul surd
Și scărășnitul din dinți
Și sgāriatul de unghii,
Ce ca un nebun și le'nplāntă 'n pāreți.

Sē ridică din nou — liniștit —
Dar cum fi cade privirea
Pe masa de lāngă pat
Și zārește pe masă
Sticluța gālbue, cu fluid gālbui,
Desfăcută, de par-cāl āșteaptă —
Citești de pe fața-i
Oroarea și frica și spaima
Și groaza...
Și cum își întinde māna
Il vezi tremurānd
Și pālind,
Cum apucă sticluța...

Ce vrea?! Cine-i?! Ce-i e?!

În goana nebună a luptei vieții,
Orbit de lucirea mamonului
Adunat'a poate aur, comori,
Bogății nestimate,
Ear acum le-a pierdut,
Pārāsindu'l norocul?!

Ori l'a rāpit minunea,
Ascunsă de doi ochii căpriei,
Fārmecāndu'l,
Ș'a crezut că-i aevea
Visul albastru de fericire
Fāurit în adāncu-i suflet:

Din raza de lună,
Din murmur de ape
Și din cāntec de privighetoare?
Ș'a crezut, că-i adevēr
Ce-i șoptește minunea
Din doi ochii căpriei?...
Ear acum
S'a repetit din nou
Povestea, de-atātea-ori repetitā?!
Ori?! A voit, să deslege
Problema nemārginirii?

Problemă...?!
Ași! Fleacuri!
Nici una, nici alta!
Povestea mea-i simplă de tot,
Și scusați, dacă nu Vē'nplinește-āșteptarea —
Ha, ha, ha! Dar atāta e tot,
Că biețul erou,
Cum nu s'a grigit,
S'a rēcit,
Și-acuma îl doare cumplit o masea!

Victor Bontescu

Din valurile vieții.

— SCHIȚĂ —

de B. HERWI

Licitația e în toiul ei.
Toba rēsună la scurte intervale. Și cum
rāpāie ciocanele, pielea întinsă a tobei sbārnāe,
ca un roiu de bondari bētrāni într'o zi călduroasă
de vară.

„Odată, de două-ori, de trei-ori!“ Agentul
sē află în treabă. Face și glume, de cari tot el

rīde... A răgușit deja de atāta sporovāială și din
cānd în cānd trage câte o înghițitură de bere.
Odaia e strîmțā și căldura înābușitoare.

Oamenii sē înghesue.

Mulți sunt nerābdători... dar' peste un ceas
sē isprāvește totul și de aceea āșteaptă cu toții...

„O masă de scris! Cāptușitā cu postav verde,
petele de cerneală gratis... odată... 18, 19, 20 de
lei... face și pentru un ministru... 22. Credeți-mē
ce vē spun eu; la masa asta s'a cāștigat cāt a-i
clipi din ochi o sută de mii de leușcani!“

„Dar' și mai repede s'au perdut — sē auzi
o voce adāncă și amārită dintr'un colț al odāii.
„25... de două-ori, 28... 29... 30... Cine dă
mai mult? Sē vedeți cutiile mesei... cine știe ce
lucruri scumpe sunt ascunse în ele!“

Omul clipl în ochi, își netezi favoritele și
mai trase o înghițitură.

„A, da...“ sē auzi aceeași voce din colț,
„Avisuri de plată, hārtii de pe la tribunale, ac-
țiuni fără nici o valoare“.

„...Nimenea nu dă mai mult?... care va sē
zică, 30 de lei odată, de două, de trei-ori...“

Urmāră apoi pe rānd haine, rufe, mānuși
rānduite cu duzina, albe, galbene, cenușii, pur-
tate doar o singură dată.

Vēnzătorii de vechituri sē îndeasă. Aci te-
lalii sunt la largul lor... oferă puțin, sē concu-
rează unul pe altul, strigă, sē batjocoresc, înjură...

Dārābana zbārnāe, și rēsunetele acestea la
scurte intervale, te nervează cumplit. Bētrānul
tobōșar pare așa de māndru, deși musica lui pe
mulți fi face sē plāngă.

Peste o jumātate de oră, publicul e cu
totul altul...

Dela uzina de gaz și electricitate vin oa-

NOUȚĂȚI

Conferența preoțească a tractului Orăștie, e convocată pe Marți în 11 Nov. v. la Orăștie.

Cununie D-șoara Valeria Vulcu și dl Petru Dămian, își anunță sârbirea cununiei lor religioase, care va avea loc la 8 November n. (26 Octobrie v.) 1903, la oarele 3 d. a. în biserica gr-orientală din Pianul de sus. Dorim toată fericire!

Jidanul tot — el! Cercul Orăștie are veterinar jidan (numit de stat). Cum orașul n'are încă pe al său, acesta are și trebile vitelor orașenilor. Acum e boală de gură între vite în oraș. Cei cu vite trecute peste boală capătă slobozenie să lucre la câmp 2—3 zile. Un om ne spunea că a mers Sâmbăta trecută să capete bilet de permisiune pe 4 zile. I-a dat, dar i-a zis veterinarul: *numai dela amiază încolo să lucri!*

Auzi! auzi! Adecă până Rabbi să roagă Sâmbăta în sinagogă, nici creștinul să nu lucreze!

Apoi n'aveau drept membri comunității când, la alegerea veterinarului orașenesc, au ales pe unul ce spusese că e creștin, deși mai tânăr și mai fără pracsă ca alții, cari nu spuneau de ce religie-s?

Di Dr. George Wilt, vice inspectorul reg. de școale a comitatului Hunedoarei, este strămutat la Kecskemét și însărcinat cu conducerea inspectoratului de acolo.

Cununie. Di Dr. Eugen Rozvan și d-șoara Flora Beleş, își anunță cununia care va avea loc în 7 November n. în bis. gr. or. rom. din Arad.

Orologiu nou, frumos, modern, vom avea în curând la turnul săsesc din loc. Il cumpără orașul, dela firma Müller din Pesta. Noaptea va fi luminat electric. În 6 săptămâni are să fie așezat. Comanda s'a făcut deja.

Morminte vechi. Cetim în Drapelul, că în drumul mare, ce duce către Sân-Miclăușul mare, spre răsărit, cale de 1 chilometru dela comuna Beba-veche, s'a descoperit un

cimiter foarte vechiu prin sâpăturile făcute de directorul museului de anticități din Seghedin. S'au aflat 14 îngropați, mari și mici, fără coșciug și numai așezați în pământ la afunzime de un metru. Cadavrele sunt culcate pe laturea stângă, picioarele sunt cu genunchii aduși către gură, mâinile sunt aduse înaintea feței și împreunate ca la rugăciune. Îngropații stau cu fața către răsărit și la capul fiacăruia este pusă câte o oală sau un blid, în care vor fi pus poate mâncare. Trei din îngropați au fost fotografiați și oasele lor au fost înșirate pe drot, formând întreg scheletul. Directorul zice, că mormintele trebuie să fie mai vechi de 3000 ani

Petrecere cu dans se arangiază în favorul fondului pentru renovarea bisericei gr-or. române din Hațeg, la 7 Noemvrie n. c., în sala mare a hot. „Mielul de aur“.

Incercarea de a fugi a unui condamnat la moarte. Se scrie din Turda: Locuitorul din Ponor, Filimon Dan, care fusese de repeți ori pedepsit pentru diferite delict, abia scăpase de temniță și venind de la un tîrg a ucis cu premeditare pe Simion Motoc din Bănișoara, jefuindu-l de suma de 220 coroane. Curtea cu jurați pin Turda l'a osândit pe Dan la moarte prin ștreang. Apărătorul a anunțat recurs de cassatie. În noaptea de 16 spre 17 Octomvrie, ucigașul a reușit să scoată ușa din țifti și să iasă din temniță. Păzitorul însă auzind sgomot, a venit să vadă, ce este? Dan s'a aruncat asupra păzitorului și a început să-l gâtuie. Spre norocul păzitorului însă s'au trezit și ceilalți păzitori și alergând în ajutorul soțului lor năpăstuit, l'au scăpat din ghiarele țilharului. Dan a fost aruncat în fiară și i-s'a pus pază îndoită.

La congresul bisericei sârbești din Carlovitz s'au examinat de către un comitet ales, socotelile de încheere ale fondurilor sârbești din anii trecuți și s'au găsit iregularități însemnate.

Din cauza aceasta congresul a hotărât să intenteze cercetare disciplinară față de organele responsabile. Mai departe se anunță, că fiscalul congresului a fost imputernicit să improcezeze

curatorul gimnasiului sârbesc din Neoplanta (Neusatz) pentru defraudățiuni la fondurile naționale sârbești.

„Über Pellagra in Rumänien“ de Dr. V. Babeș, se chiamă o carte nouă apărută acum la Viena, în care autorul se ocupă amănunțit cu una din cele mai îngrozitoare boale care bântue țenăimea română din Țară. Numărul pelagrosilor din regatul român se înmulțește în chip înspăimântător, astfel la 1895 erau 7500, la 1896 erau 13.000, în 1897 erau 19.000, în 1898 erau 21.000, în 1899 erau 32.000 și acum, zice autorul, trebuie să fie preste 40000.

Această carte se recomandă și în atențiunea medicilor români din Transilvania, de-oare-ce această boală îngrozitoare, durere, există și pe la noi, după cum ne-a asigurat un medic Român de pe la Sibiu.

Un negoț neobicituit pe la noi, se face în Franția în luna lui Octomvrie. Atunci pleacă negustorii la târgurile de țeară și caută să convingă pe fete și neveste să-și vîndă coadele (chicile) pentru bani frumoși! De aci apoi s'a desvoltat în diferite ținuturi ale Franciei cultura perului așa fel, că tot la al treilea an îl poate tăia spre vînzare.

Pêrul femeilor din Normadia este cel mai frumos. În Nordul Franciei e pêrul urit, fiind pâlît de aerul sărat al mării, pe când în ținuturile muntoase, e frumos și negru și creț.

Americanii cumpăra cel mai mult pêr dela aceste vînzătoare. Negoțul acesta al Franciei s'a urcat anul trecut la suma însemnată de 5 Milioane Lei.

O beție strajnică au tras zilele trecute vitele din satul Stölln de pe lângă riul Havel (Germania-de-nord) S'a întemplat adecă, că în lăturile ce le procurau țeranii dela fabrica de spirit de pe moșia de-acolo, s'o strecurat și o cantitate mare de alcool și vitele consumând aceste lături amestecate cu spirit, s'au îmbătat toate tun.

Vacile căpătaseră o poftă ne bună de joc, încât cu toate sfertările țeranilor le-a fost imposibil să le mulgă în acea zi. Și mai rău le-a umblat bieților țerani cu boii. Prinși la plug, au luat-o strechea pe câmp, tîrînd vre-o câți-va servitori, ei sau ales cu râniri grele.

În ziua următoare însă, sufereau toate vitele din sat de un așa numit „Katzenjammer“ sdravăn.

Colonel pedepsit aspru. Presa maghiară aduce știrea, că Grünzveig, colonelul reg. 12 de infanterie, care a comandat marșul forțat astă vară (la 26 Iulie) la Bielek în Bosnia, cu care prilej au murit de insolatie vre-o 30 soldați, ar fi fost pepepsit aspru: i-s'a luat rangul, dreptul de pensie și i-s'au dat 2 ani de temniță.

Recunoștință — învătătorului. O ocupațiune laterală au învătăorii din Germania, în oarele libere. Și anume au să îngrijască să împartă și să vîndă locurile de gropi — în cimiteriu (țintirim) — cari locuri sunt așa de scumpe ori de ieftine. După cum sunt mai la lumină ori mai ascunse, mai în fund. Bani ce-i primește — îi administrează apoi epitropiei parohiale.

Un cas unic în felul său s'a întemplat de curînd întrun sat lângă Berlin. În vătătorul adecă ceruse să i-s'e voteze pentru această slujbă o plată potrivită. Sinodul parochial adunat a adus următoarea hotărîre în cauza aceasta: „Invătătorului și soției lui, îi dă comuna de cinste câte un loc de mormînt“.

Să mai ziceți apoi că lumea v'e nerecunoșcătoare, învătători!...

MAI NOU

CRISA

Crisa de guvern din Pesta s'a apropiat de o — încurcătură și mai mare!

M. Sa, după-ce n'a putut găsi un guvern loial, care se scoată țeara din halul acesta, a numit de ministru-președinte pe Stefan Tisza, fiul lui Coloman Tisza, om cunoscut ca de-o energie mai mare, mai gata la ori-ce, însușiri îndrăznețe moștenite dela tatăl-seu.

Tisza a venit la Pesta. A spus, că M. Sa l'a numit ministru, și de vreme-ce M. Sa a șters unele părți din programul militar al comisiei de 9, el recomandă partidului se-l primească așa modificat (cum îl dăm și noi pe pag. I., în estras).

Partidul, de frică de a nu cădea altfel dela putere, după toate semnele, va primi programul modificat, și atunci Tisza își va forma guvernul, aproape tot din oameni noi. Pe Apponyi M. Sa nu vrea să-l vadă între ministri, că Aponyi a intrigat pe ascuns pentru cererile astea militare. De aceea Aponyi e năcăjit și vrea să iasă din partidul liberal, sub

cuvînt că nu e mulțumit cu cât a dat M. Sa.

Tisza va trece peste el. Va veni la dietă și va cere mersul lucrurilor cu pace înainte. De nu, o trimite acasă și — precum ar fi spus — colea în Ianuarie, când e mai frig, face alegeri nouă în care are nădejde să-și scoată majoritate pe plac. Pîn'atunci își pregătește tarenul.

Dar mai nou se scrie că și o poziția se mulțumește cu atîta și va desarma, și de Lună dieta va reintra în lucrarea sa normală.

Cea mai nouă bravură dela Dobra.

La Dobra era de multă vreme în ființă o Casină, internațională, a cărei conducere era mai mult în mâinile Ungurilor ca în a Românilor, dar se întruneau în ea și Români și Unguri.

Săptămânile astea fiind se constituie de nou, se-și alegea comitetul, Români s'au încordat odată, și au majorizat pe Unguri, alegînd comitetul pe care ei, Români, l'au voit și mai curățînd de pe-acolo pe anumiți sfătoși și pîtenoși...

Desperați, că Români le-au smuls din mână nu numai postul de deputat pe care atîta timp îl avuseser în Dobra tot unguur, ci acum le smulg și casina, Ungurii din loc au cerut la ministrul de interne, că mai bine să desființeze casina perdută pentru ei, decât s'o mai lase!

Și ministrul de interne a și desființat casina din Dobra, pe cuvînt că se face în ea »politică« (înțelege politică românească, că doar altfel politică în casină e permis să se facă)!

Nici o supărare! Abia să alege unul din zăr. Români își vor forma cu timpul casina lor proprie, neamestecată, cum o au în toate centrele mai în-sămnațe.

meni cari iau jos instalațiile... Incepe să se întunece din ce în ce mai mult.

„Ia să vedeți acum, două vase mari de-acum trei sute de ani — face din ochi agentul — tocmai din Pompei, mai e cenusea întrînsese... uitați-vă... una trei lei, cealaltă tot așa... face șase... chilipir, nu-i așa? Cine nu cumpără nu știe ce-i bun. Dacă sunt nițel ciocnite, nu face nimic... și proprietarul lor tot cam ciocnit a fost...“

„Șase franci, șapte... zece... treisprezece... odată, de două... de trei.“

— Ceva covoară aveți? întrebă doi domni elegant îmbrăcați,

„Nu mai sunt... păcat. Ați fi avut un suvenir și d-voastră... Acum o pendulă domnilor! Pe urmă o masă de joc, în opt colțuri... frumoasă, scumpă de tot!“

— Ia te uită, dragă, șopti un curios la urechea unui pretin... vezi masa aia de joc. Aș vrea s'o cumpăr... câți bani n'am pierdut eu la mese d'astea. Am nu știu cum o licărire, că asta îmi aduce noroc...“

— Prost mai ești și tu mă omule... păi tocmai masa asta l-a pierdut pe bietul nebun nerăsărit... crezi că-i masă cu noroc, dacă o avere întreagă a lunecat ca o sopărlă de-a curmezișul ei...“

„... Odată...“
Și unul din cei doi cumpără masa cu 30 de lei.

Urmări apoi pe rînd arme, tablouri, portrete, amintiri scumpe și duioase. Vînzătorii de vechituri se grăbiau; agentul de urmărire căuta să scape și el cât mai repede; întunerecul se lăsa tot mai des.

„Odată, de două, de trei-ori!...“ și răbdătoare pielea a tobei zbrănaia subloviturile zornice ale bătrînului toboșar.

Inaintea casei se oprî o trăsură. Din ea să dete jos o femeie îmbrăcată în negru. Cum întră înăuntru, se uită speriată în jurul seu... Nu cumva o fi greșit? E aceeași casă, în care nu de mult răsuna cîntecul și veselia, în care în frumoasele, și neuitatele seri, lumina se revărsa bogată în odăile gătite ca cele din poveștile pline de farmec?

„Odată... de două... de trei-ori...“ răsuna ca un glas de moarte în inima ei. Și oamenii ăștia aerul ăsta otrăvit, risătele și glumele proaste, odăile pustii, nici un lucru la locul lui...“

Să uită în jurul ei și privirile nu-și găseau un loc de odihnă. Părea ieșită din mormînt.

„E mamă-sa“ — șopti cu lacrimi în ochi unul din cunoscuți... sărmana... și tocmai azi...“

„Cum s'a schimbat... ce abătută e... Doamne D-zeule, și cât a ținut la băiatul ei, la singurul ei copil. N'avea nimic mai scump pe lume“.

Căți-va cunoscuți se apropiară de dînsa și-i sărutară mîna. Era atîta pietate în toată ținuta lor.

„Vă mulțumesc, vă mulțumesc — le zise ea cu vocea stînsă a unui om lovit cu un cuțit drept în inimă... am fost mult timp bolnavă... am venit așa pe sub ascuns... i-am văzut și mormîntul... viu tocmai de-acolo“.

Era să cadă la pământ.

Un alt cunoscut îi apropie un fotoliu. Un băcan gras se apropie ca și când ar fi voit să protesteze și pusa mîna pe prețioasa mobilă... Văzî însă, că femeia nu-i face concurență, că

nu ridică prețurile. Să uită în fața ei și să retrase când văzî atîta nemărginită durere...“

„Poftiți, poftiți, cocoană!“ zise el, luînd mîna de pe scaun.

Răsunară pași greoi. Veniau niște hamali să ia un piano scump.

Fără să-i picure din ochi o lacrimă, femeia se uită cu jale după ei.

La pianul acesta de câte-ori nu l'a văzut și cu câtă iubire nu l'a ascultat cîntînd. Și era un artist în toată puterea cuvîntului. Sub degetele lui subțiri și fine, pianul prindea viața și cele mai strălucite melodii se revărsau bogate, fermecătoare, în seriile lungi de iarnă. Parcă-l vedea: înalt, frumos, bine făcut.

Cînd venea el, umplea casa de viață și de lumină. Dar' vezi, trăia prea luxos, și de câte-ori nu i-a spus dînsa, cu graiu dulced de mamă: Ascultă-mă și pe mine dragul mamei. Mai lasă petrecerile; cheltuețile tale sunt prea mari... unde-o să ajungem... trăsuri... baluri...“

„Lasă mamă, habar să n'ai. Bătrînețele tale sunt asigurate. Eu sunt copilul tîu și ai încredere în mine“.

Suspînă adînc gîndindu-se la toate acestea. Și își făcea șieși imputări, de ce nu l'a ținut mai din scurt, de ce nu l'a supravegheat mai deaproape? Era prea tînăr, prea puțin cunoștea lumea, prea să încredea în toți... și Doamne căți pretini!... Dar' ce avea să-i facă la urma urmei? Era destul de mare, și era frumos, și-i plăcea muzica, și-i plăcea viața. Inima lui cuprindea o lume întreagă.

Femeia se gîndi mai departe și se cutremură... Ce s'a ales din toată viața asta, din toată inima asta? Nimic. Cum se poate risipi atîta lumină și iubire? Nu se risipesc de loc,

ci se ascund. Unde? În mormînt. Acolo, sub căți-va pumni de pământ dorm speranțele mamei, acolo sunt închiși pe vecie ochii lui cumiți și luminoși, acolo tace acum inima...“

De te să ridice, dar căzu din nou pe scaun. Iși aduse aminte de ultima lui scrisoare prin care-i spunea că s'a ruinat, că și-a pierdut onoarea, că trebuie să-și curme viața. Și scrisoarea începea așa: — „Mamă, multe ai răbdat tu în viața asta, și de aceea d-zeu o să te aibă în sfînta lui pază...“

„Odată!... ultima bucată d-lor... un sfeșnic de bronz cu trei brațe... 5 lei... vedeți că luminările abia au ars. Ala care s'a sinucis a voit să facă economie. N'a prea stat mult să se gîndească până toată noaptea. Și luminările le-am aprins. Vedeți ce bine ne prind acum... Odată... de două ori... 5 franci!“

„Două-zeci de franci!“ se auzi glasul sărmanei femei. „Două-zeci! odată... de două... de trei ori!“

Femeia puse pe masă o piesă de aur, apoi luă feșnicul și ieși afară, clătîndu-se.

— „Stînge luminările, cocoană“, zise băcanul cu ceafa groasă, rîzînd.

— „De ce? întrebă femeia uitîndu-se la el cu ochi speriați, apoi la curioșii cari plecau cari încotro.“

— „Fiind-că ard de pomană!“

— „Ba ard pentru sufletul lui!“ se resti ea și căzu la pământ.

A doua zi a fost dusă la casa de nebuni...

Făurărie.

Subscrisul după o praxă de 10 ani prin felurite orașe pe la măiestri de cei mai buni, — mi-am deschis

atelier propriu de făurărie

în Orăștie, pe Drumul-țerii, peste drum dela biserica gr.-or., în casele dlui Lăzăroiu, — și îndeplinesc tot felul de lucru de fer: pregătesc toată partea de fer la cară, căruță, la case, reparaturi, potcovire de cai și altele.

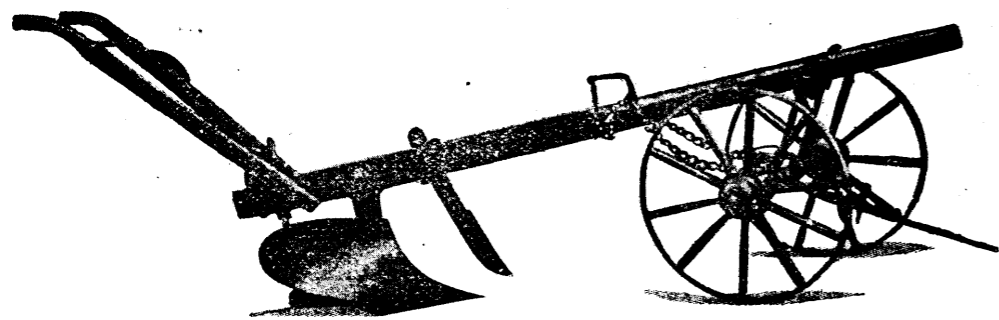
Increzut în lucrul meu bun, rog onoratul public din loc și din jur, să mă onoreze cu numeroase lucrări de ferărie, cu cari, făcute de mine, va fi foarte mulțumit.

Cu stimă

Iosif Botinaș,

măestru faur în Orăștie, Drumul-țerii.

2—3

Cele mai bune pluguri

sunt azi așa numitele „*Pluguri de Bacica*“, lucrate din **renumitul și neîntrecutul fer de Stiria.**

Părțile de lemn sunt din material sănătos, lemn tare, trainic.

Plugurile aci recomandate să pregătesc în Orăștie sub supravegherea mea proprie și așa pot mijloci reparări ori schimbări mai mărunte, fără cheltueli, aicea.

Pluguri de probă dau bucuros celor-ce doresc, și neplăcând-le primesc înapoi.

Prețul (afară de rotile) 20 cor. unul.

Recomand cu toată stăruința aceste pluguri tuturor economilor noștri! — **Venezătorilor: rabat.**

Ioan I. Vuleu
Orăștie.

Sz. 6990—1903. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi hogy az „Ardeleana“, pénz- intézet végrehajtónak Barb Iuon I. Niculae végrehajtást szenvedő elleni 256 K tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbírószág) területén lévő a Felkenyeren fekvő a felkenyeri 1246 szám tkben A † 1 rd. 523/2 hrszám ingatlanra 120 K, A † 2 rd. 1616/1 1617 a/1 hrszra 410 K, A † 3 rd. 2185/1 hrszámra 32 K, A † 4 rd. 2549 hrszámra 13 K, A † 5 rd. 2804/a hrszámra 48 K, A † 6 rd. 4384 hrszámra 201 K, az árverést ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi december hó 18 napján délelőtti 9 órakor** Felkenyér község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át

kézpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Szászvároson, 1903. évi szeptember hó 20-án.

A kir. járásbírószág mint tkvi. hatóság.

Sóhalmy,
kir. albiró.

Sz. 1143—1903. vghót.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírószág 1903. évi V/665 sz. végzése következtében Dr. Antoni Ede szászvárosi ügyvéd által képviselt „Brooser Vorschuss Verein“ és végrehajtató javára Bera Iuon és

Sz. 1250—1903. bvrghótó.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. 7277/902 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet javára Cosztin Cosztantin és társai ellen 256 K s jár. erejéig 1903. évi szept. hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 K becsült következő ingóságok, u. m.: I. Cosztin Cosztantin és neje II. Cosztin Szuszánánál Brádon két tehén kis borjakkal és két bogyo széna III. Jurka Iuon papnál Czebén két ló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járásbírószág 1903-ik évi V. 134/5 sz. végzése folytán 256 K tőkekövetelés, ennek 1902. évi február hó 13 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 74 K 72 fillérben bíróilag már megállapított költségek, valamint az alant felszámított árverés kitűzési díjak erejéig is Brád községében és folytatolag Czebén végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközésére **1903. évi november hó 4 napjának délelőtti 11 órája Brádon és folytatolag Czebén határidőül** kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében kézpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Körösbányán, 1903. évi október hó 20 napján.

Szőllősy Janos,
kir. bir. végrehajtó.

társai nagydenki lakosok és végrehajtást szenvedettek ellen 180 kor. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján és lefoglalt és 990 kor. becsült következő ingóságok, u. m. lóvak, tehének, borjuk, szekerek, széna és buza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az sz.-városi kir. járásbírószág 1903-ik évi V. 665/2 számú végzése folytán 180 kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi 1/I napjától járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 77 kor. 05 fillérben bíróilag már megállapított, valamint ezuttali 4 kor. 50 fill. arverés kitűzési költségek erejéig Nagydenken adósok lakásán leendő eszközésére **1903. évi november hó 16 napjának délelőtti 8 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz venni zándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében esetleg becsáron alul is azonban csakis kézpénzfizetés mellett, fognak a legtöbbet ígérőnek, eladatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson 1903. évi okt. hó 24 napján.

Rácz Árpád
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1361—1903. kir. véghr.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírószág 1902. évi V 661 számú végzése következtében Dr. Antoni Ede szászvárosi ügyvéd által képviselt Drotleff Iosef nagy-szebeni lakos és végrehajtató javára Schuler Adolf szászvárosi lakos és végrehajtást szenvedett ellen 171 K 91 fill. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 780 Koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok és bicikli nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírószág 1902. évi V. 661/3 sz. vég-

zése folytán 151 K 18 fill. tőkekövetelés ennek 1903. 3/II-től járó 6% kamatai, és eddig összesen 22 K 43 fillérben bíróilag már megállapított, valamint ezuttali 5 K 70 fillér árverés kitűzési költségek erejéig Sz.-városon adós lakásán leendő eszközésére **1903. évi nov. hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében esetleg becsáron alul is, azonban csakis kézpénzfizetés mellett, fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói létbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1903. évi október hó 21 napján.

Rácz Árpád
kir. bir. végrehajtó.

AVIS!

Subscrisul aduc la cunoștința on. public, că mi-am deschis

atelier de păpușărie

propriu, în **Orăștie**, (Drumul țerii, casele d-lui Simonffy), și mă ofer Onoratului public pentru a pregăti tot felul de lucrări de păpușărie, până la cele mai fine!

Praxa mea de vre-o 7 ani făcută în străinătate, în Sibiu, Pesta, Viena, Linz și München, apoi absolvarea cursului de *croitorie de ghețe* în **Berlin**, — mă îndreptătesc a promite onoratului public lucrul cel mai fin și solid, pe lângă prețuri moderate. — **Un băiat bun se primește îndată ca învățacel.**

Cu stimă

Joan Budoiu,

măestru pantofar, Orăștie (Drumul-țerii).

3—3

„TIPOGRAFIA NOUĂ“

în Orăștie

provăzută cu cele mai noue și elegante soiuri de litere, — **să ofere Onor. Public** pentru tipărirea de cărți, broșuri, foi, anunțuri, invitări, placate, și orice alt soi de tipărituri.

Numărul de față al foii „LIBERTATEA“, tipărit în „**Tipografia Nouă**“ presintă și el în parte bogăția și variația caracterelor de care dispune.

Prețuri moderate! ✱

✱ **Executare repede!**